Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

LUDVIG
HOLBERG

RAPPE RIM

LUDVIG HOLBERG

RAPPE RIM

LUDVIG HOLBERG

RAPPE RIM

101 EPIGRAMMER

udvalgte og gendigtede efter det latinske af

CHRISTOPHER MAALØE

Illustreret af

ARNE UNGERMANN

SCHØNBERG 1955

Professor, dr. phil.
F. J. Billeskov Jansen
tilegnet

FORORD

»Da jeg havde udgivet diverse småting i den muntre og lette genre, som bragte mig en ikke ubetydelig popularitet, ... besluttede jeg i ledige stunder for at fordrive tiden også at prøve at skrive nogle latinske epigrammer for at se, hvad hjælp jeg kunne vente af muserne inden for denne genre.«

Sådan skriver Holberg i indledningen til den samling latinske epigrammer, han lod udgå hos en forlægger i Leipzig 1737 sammen med to selvbiografiske epistler.

Og muserne hjalp ham. Dels hjalp de ham frem til inspireret digtervirksomhed på dette for ham så nye felt, dels må man tro, de har assisteret ham ved udskrivning af utallige forfatteres værker. Holberg har nemlig lånt – eller hugget – idéer, udtryk, ordspil, ja hele vers fra filosoffer og digtere i alle verdens lande og til alle tider. Han har benyttet epigramkunstens nestor, den romerske sølvalderdigter Martial, han har versificeret nogle af kineseren Kung Fu Tse's visdomsord, han har broderet videre på den nyere tids store latinepigrammatiker, waliseren John Owen's elegante vers, han har direkte

afskrevet et digt af Griffenfeld – vel at mærke uden forfatterangivelse. Endelig har han også benyttet replikker fra sine egne komedier og vers fra sine egne skæmtedigte. Forfatterrettigheder var på hans tid noget, man så stort på. Og det har tidens litteratur nok snarere vundet end tabt ved.

Os tvinger denne mangel på respekt for kunstnerisk ejendomsret til at betragte epigrammerne ikke som en enkelt mands helt igennem selvstændige værk, men som et stykke litterært fællesgods, siet og formet af en betydelig ånd.

Det kunne være fristende at tage epigrammerne som udtryk for Holbergs inderste tanker og følelser og ud fra dem drage slutninger om hans personlige forhold. Men man kan ikke gå ud fra, at alt, hvad der meddeles om det *jeg*, der optræder i nogle af epigrammerne, gælder digterens egen person. Et sted omtaler han således »vore kvinder« (epigrammet »Kompliment til hustruer«), skønt han som bekendt forblev pebersvend hele sit liv. Det talende jeg er her en rent opdigtet person, ikke digteren selv. Man må heller ikke vente at finde nogen indre sammenhæng mellem de synspunkter, de forskellige epigrammer giver udtryk for. Et sted tales der med største afsky om tapre krigere og deres meriter, et andet sted udles en mand, fordi han *ikke* optræder som tapper kriger. Epigrammatikeren træder undertiden ind i dramatikerens rolle; hans digte bliver da at betragte som replikker, lagt i munden på forskellige personer, hvoraf ingen er identisk med ham selv.

I indledningen til 1737-udgaven af epigrammerne inddeler Holberg disse i tre kategorier: *nugatoria* (underholdende, d.v.s. uartige), *dentata* (satiriske) og *philosophica*. De uartige epigrammer – som ingenlunde er de kedeligste – har man villet betragte som udslag af en »betændt pebersvendefantasi«*). Det er de næppe. At man overhovedet har ønsket at finde en forklaring på, hvorfor uartige vittigheder har moret Holberg (og hans samtid!), skyldes vel en senere tids mere snerpede indstilling. I de satiriske epigrammer får digteren lejlighed til at fægte med kårde mod bl.a. de typer, han i komedierne har svunget slagsværdet imod. Medens hovedpersonerne i komedien latterliggøres ved de situationer, der opstår omkring dem, bliver de i epigrammets ultrakorte form spiddet ved et elegant ordspil eller et fikst paradoks. De filosofiske epigrammer giver udtryk for digterens (eller det fiktive jegs) syn på sig selv og verden; tit indeholder de leveregler og råd, der i deres pegefingerløftende højtidelighed undertiden nærmer sig det poesibogsagtige**).

* * *

Epigrammerne er skrevet i latinske distika, naturligvis uden rim. Ved gendigtningen har jeg foretrukket at forme dem i Holbergs hyppigst anvendte danske versemål: alexandrineren.

*) Vilh. Andersen: Erasmus II, s. 89.

**) Indgående oplysninger om epigrammerne findes i: F.J. Billeskov Jansen: Holberg som Epigrammatiker og Essayist I–II, Kbhvn. 1938–39.

Man kunne – med mindre besvær – have gengivet dem i urimede distika, hvad da også en tidligere oversætter har gjort*). Men dels passer dette latinske metrum til det danske sprog som fod til handske, dels har Holberg selv i et lille essay forkastet tanken om at gøre danske distika: »Nogle have udi vor Tiid taget sig for at udføre den latinske Prosodie udi moderne Modens Sprog, og derimod at udelade Riimene. Men, saasom udi moderne Sprog fattes de Flexioner, som de Romerske og Græske Verba og Nomina have; saa befindes det, at de nu brugelige Sprog ingenlunde kand passe sig til den latinske Prosodie. Hvis det skulde succedere udi noget Sprog, maatte det være udi det Iislandiske, hvor Ordene forandre sig udi casibus og personis.« Det er et besynderligt ræsonnement. Men det står fast, at Holberg var en modstander af slige forsøg. Han har da heller aldrig benyttet klassiske metra i sine danske vers.

I øvrigt er mange af epigrammerne gengivet meget frit. Adskillige er aktualiseret, for at de kan få samme slagkraft og nærværenhed i forhold til nutidslæseren, som de i sin tid havde i forhold til samtidens læserkreds. I andre har jeg måttet vige fra den stringente oversættelse for at gengive et umisteligt ordspil. Men overalt har jeg søgt at være så tro mod forfatterens intentioner som muligt.

*) Sigurd Müller: Ludvig Holberg: Et Hundrede Epigrammer Udvalgte og Oversatte fra Latin, Kjøbenhavn 1902.

Nærværende lille udpluk er – som dets store forlæg – blevet til i ledige timer. Hensigten med det har ikke været at give et indtryk af Holbergs private tankeverden, ej heller at vise hans betydning som latindigter eller at give prøver på samtlige typer af holbergske epigrammer. Men hvis disse småting kan fornøje én og anden læser i en ledig stund – ja, så har deres gendigter opnået al den hjælp fra museme, han kunne ønske.

Gravskrift over Tordenskjold.

(I, 2)

Her hviler Danmarks pryd, Nord-havets frygt og ære,
Skønt ung, ham nornen hård rev bort fra Jordens sfære;
hun trode gammel ham, og sig bedrage lod
af sejrs-kranses tal og vældig blade-flod.

Gravskrift over en syvsover.

(I, 3)

Her Adolf har sig til sin sidste søvn begivet.
Ak, som han sover nu, han snorkede i livet.
Se på hans værk, så tror du ham i fejrest flor;
men tæl hver stund, han sov – og du ham gammel tror.

Den søvnige dommer.

(I, 4)

»Justitia er blind«, si'r dommer Jux fortrolig.
Derfor han snorker selv i dommersædet rolig.

Gravskrift over Ib.

(I, 21)

Ib hviler her. Om ham kan ikke siges mer
end hvad jeg just har sagt, det er: Ib hviler her.

Professor Blindstrup.

(I, 5)

Enhver beundre må professor Blindstrups viden.
Han ved besked med alt, som fremme er i tiden:
Atomkernens struktur, det seksuelle liv
hos kvinder og hos mænd – dog ikke hos sin viv.

Digteren forklarer Olus formålet med sine studeringer.

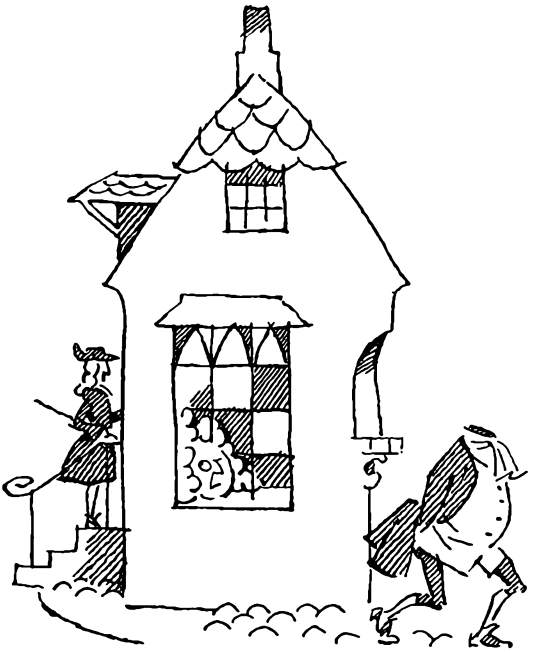
(I, 27)

»Hvad gavner det dig ved studering bleg at blive?
Vil du ha digter-ry, imens du er i live?
Måske du ønsker, at dit blege kontrafej,
når du engang er død, skal overleve dig?«
Nej, Olus, bøger kun forskaffer had, ej hæder,
og evigt ry vist ej en død i graven glæder.
»Hvorfor studerer du?«, du spørger. Hør mit svar:
Studering i sig selv sin grund, sit formål har.

Jonatan.

(I, 52)

Når Jonatan er syg, han drikker. Ellers ikke.
Hans sygdom kronisk er, så han må altid drikke.

Til en portner.

(I, 17)

Jeg banker på. Du si'r, at »Herren, han er ude«,
men jeg så tydelig hans ansigt bag en rude.
Bring ham min kompliment og sig, at den filur
må ta sit hoved med, når han igen går tur.

Æredigt til Kong Frederik den Fjerde, der 1721 grundlagde 240 skoler.

(I, 26)

For intet Cyrus' dåd jeg imod din vil regne;
en Cæsars værk mod dit, Kong Frederik, må blegne.
Lad andre synge om din krigshærs sejrsgang;
jeg dine skoler vil lovprise i min sang.

Dobbelt syg.

(I, 54)

Samtidig Hans og jeg med samme sot befængtes.
Han kom sig straks, men jeg lang tid med sygdom trængtes.
Hvad grunden var? – Jo, han kun af sin sygdom led,
mens jeg en læge fik tilmed at trækkes med.

Om en kritiker. Til en digter.

(I, 42)

NN's kritik er sur, usaglige hans domme;
han sabler alting med, som du på tryk lar komme.
Hvad du skal gribe til? Bliv ved, skriv los, hæng i,
så sprækker han til sidst af nid og raseri.

Om den svangre Inger, der svor, at ingen mand havde rørt hende.

(I, 41)

»Nej, ingen mand har rørt mig med sin mindste finger!«
bedyrede med ed den højgravide Inger.
Man sagen tog til doms. I krydsforhør hun kom,
men blev ved sit. Til sidst afsagdes denne dom:
»Hun lyver fast som fugl kan flyve, hest kan rende:
Hun er med barn, skønt ej en mand har rørt ved hende!«
Den dommers tiårs tøs erklæred med et smil:
»Slig skade gøres ej med fingrene, farlil!«

Gravskrift over en digterhustru.

(I, 55)

En digters hustru bor i denne gravstens skygge.
Sin viv med samt sit værk han offentlig lod trykke.

Johannes.

(I, 66)

Johannes sværger falsk, han solder, horer, stjæler –
dog i andægtig bøn på klokkeslæt han knæler.

Til hr. Horn, der døbte sin datter Lykke.

(I, 89)

Din datter, Horn, du gav i dåben navnet Lykke,
naturligvis fordi hun *er* et mesterstykke.
For du vil dog vel ej fortælle folk dermed,
at ikke hver mand er sin egen lykkes smed?

Svar på tiltale.

(I, 94)

Du siger, at jeg har en såre spinkel hjerne.
At din er tykkere, indrømmer jeg dig gerne.

Om astronomen Leo, der døde ved sin elskedes barm.

(I, 79)

Nys Leo fandt sin død i jomfru'ns himmeltegn,
mens hos sin Sille han studerte mælkevej'n.

Klaverstemmeren.

(I, 95)

Jens skaber harmoni, men har det ikke hjemme;
den harpe, han har der, kan han kun dårligt stemme.

Til en fornem mand.

(I, 208)

Du kaldes stor; dit bryst af høje ordner stråler.
Du synes stor. Hvis man med rette alen måler,
du lille viser dig. Vi os bedrage lod
af liden nipsgenstand på vældig søjlefod.
Men vil du, at jeg skal din rette højde sige,
må fra din piedestal du uden ordner stige.
En dværg er lille, står han end på fjeldets top;
en kæmpe i en brønd har stadig kæmpe-krop.

To skæbner.

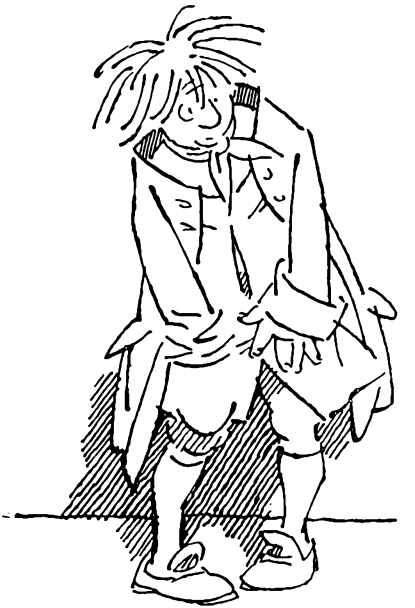
(I, 112)

Du, Jakob, mangen bog til skolebrug udsender;
du har, trods nætters slid, ej penge mellem hænder.
Johan sin kone har til bole-brug udsendt;
ved hendes nætters slid han tusinder har tjent.

Filosoffen og fjoget.

(I, 128)

Hans søger visdom; han er vismandsnavnet værdig.
Per er et fjog; han tror, han har den fiks og færdig.

Det absolutte tomrum.

(I, 166)

Gis der i verden rum, der er aldels tomme?
Ja, Lars fandt et i går. Han følte i sin lomme.

Til natvægteren, den fredsforstyrrer.

(II, 4)

Du synger dit »sovvel« for højt, min gode vægter.
Du ønsker mig god ro, mens du mig hvilen nægter.

Til Bull, der kalder sin fordrukne kone sit livs måne.

(I, 172)

Med rette kalder du din kone for din måne,
for tankens klare lys må hun fra dig jo låne.
Dog ligner månen hun ej ganske, kære Bull,
for månen, ser du, er jo ikke altid fuld!

Her i byen kører enhver, der ikke har råd til det, på motorkøretøj.

(II, 17)

Tæl, hvis du være vil på småfolks tal helt sikker,
scootere, knallerter og andre mukkebikker!

Indbildt syge er virkelig syge.

(II, 30)

Le ej ad Jep, der tror sig altid syg og dårlig.
Han hypokonder er; den sygdom er alvorlig.

Claudine og kærligheden.

(II, 53)

Claudine rødmer dybt, hvis elskov blot man nævner.
For selve tingen dog hun viser sjældne evner.

Til en kølig pige.

(I, 191)

Som Daphnes kyske flugt forøged Phøbus' brynde,
vil og din kølighed min kærlighed tilskynde.
Stands flugten, vend din hu mod mig; så skal du se,
hvor, kølnet ved din ild, min lue blir til sne!

Til en uheldig komedieskriver.

(II, 14)

Komedier af dig, min ven, er noget flove.
Komedier *om* dig – de ville være sjove!

Teologofobi.

(II, 50)

Med teologer jeg kun nødig diskuterer,
og falder én mig an, jeg angst kapitulerer.
En arrig buldog mig indgyder mindre skræk.
Jeg gir ham ret i alt – og ser at komme væk.

Den forargede skørlevner.

(II, 54)

Du vred på Ludvig er, som skriver sjofle digte,
men kun, fordi de på dit sjofle liv tar sigte.

Den fjærtende minister.

(II, 81)

Din taburet blir til et toilet, man hører,
når *per fis ac nefas* en lov du gennemfører.

Eftersnakken.

(II, 88)

Den ene abe får den anden til at gabe,
og gammelt floskel-præk vil hver mand efterabe.

Krigsberedskab.

(I, 200)

Jes altid kampklar er, skønt ej af krudt et korn
han i sit krudthorn har. Han har de andre horn.

Tanker i trafikken.

(II, 78)

Mens lærde folk må gå til fods i gadens pløre,
man ser forgyldte fjog i pragtkareter køre.
Hvad under? – Gadesnavs man kør' fra rendesten
på kærrer. Mennesker kan gå på deres ben.

Om kulsviertro. Til Theodor.

(II, 85)

Hvad hele staden tror, Johannes akcepterer;
derfor han for en pæn, agtværdig mand passerer.
Du, Theodor, tror kun, hvad du med skarp logik
har prøvet; du blir kaldt for løgnhals, bolsjevik.
Der ser du, hvilken frugt man ved at tænke høster.
Man kaldes asocial, får ry som samfundsryster.
Men den, som uden gnist af tanke bare går
med strømmen, helgennavn som løn for dvaskhed får.

Sand og falsk lærdom.

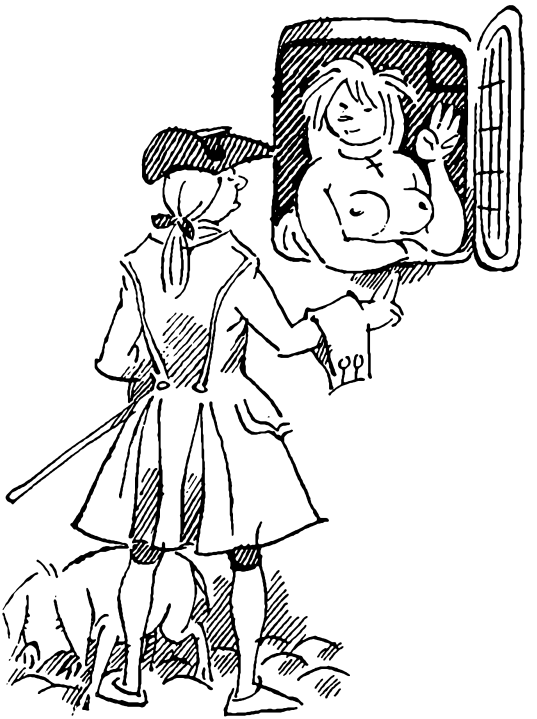
(II, 93)

En er i sandhed lærd, en anden lærd i tale;
ulærde nemlig tit med lærdomssnak vil prale.
Regn ikke den for lærd, der uspurgt teten tar,
men den, der, når du spør, dig giver lærde svar.

M. F.

(II, 108)

Når Jørgensen, M F (man læse: mægtig fed)
på tinge ordet tar, hans ord har vægt, jeg ved.

Dyrtid er en følge af vareknaphed.
(II, 46)

I gammel tid man fik en mødom for tre daler;
nu for et favntag af en tøs man seks betaler.
Da vareknaphed jo gir dyrtid, klart vi ser,
at jomfrudom i dag en bukke-vare er.

Lægen Linus.

(II, 102)

Få magter krigens kunst og kan i fred fungere.
En sådan Linus er. Han kan såvel kurere
de sår, der gis i krig, som dem, som elskov slår.
Derfor i krig som fred han ros og ære får.

Hollands skabelse.

(II, 161)

Gud skabte alt; Holland har han dog ikke dannet;
thi Hollænderne selv har skabt og formet landet.

Svar på kondolencebrev.

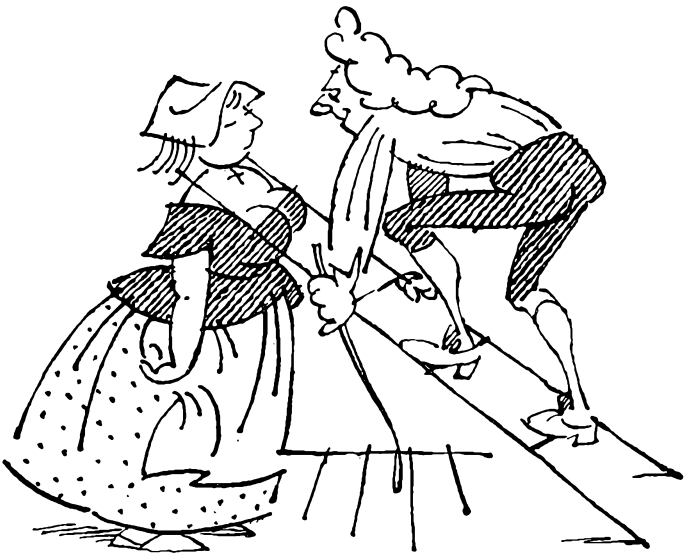
(II, 169)

For din deltagelse ved fars gravøl jeg takker.
Du si'r han kom for snart til himmerigs gemakker?
Ak ja. Jeg ber til Gud af et oprigtigt sind:
Gid *din* far ej så snart i himlen kommer ind!

Kastraten som befragter.

(II, 173)

Befragters løn og rang man gir kastraten Bent.
Kan han udfærdige, mon, et konossement?

Den ihærdige rytter.
(II, 170)

Hr. Frandsen plages slemt af gigt i venstre side.
Ham lægen foreskrev den kur: »De tit bør ride!«
Når efter dagens ridt hans hest i stald er sendt,
bestiger lydig han – sin vivs husassistent!

Halvforlovet.

(III, 34)

Lis halvforlovet er: Hun elsker jo sin ven;
der mangler bare, at han elsker Lis igen.

Betragtning over livet.

(III, 46)

Ak, Auctus, hvor vort liv er jammerlig bedrøvet!
Med klynken og med gråd vi fødes her til støvet.
Fra moders die-bryst vi næppe nok blir vænt,
vi blir jo uadspurgt til skolemester sendt.
Og denne striks og hård os skælder, slår og truer,
mens lærde regler vi til ingen nytte sluger,
thi hvem gir vel for vor grammatica en hvid?
Får endelig vi løn i høje alders tid,
da væmmes vi ved det, som burde os fornøje;
for hunger vi befris, men kan ej mer fordøje;
og som enhver med klynk til verden melder sig,
forlader han vor jord med krampe-gråd og skrig.

Råd til en ærgerrig yngling.

(III, 69)

Vil du i Verden frem? – Det er slet ikke svært:
Lær intet – eller lad, som intet du har lært.

Til butiksindehaveren Malkus.

(III, 8)

Din datter lar du i butikken ekspedere,
o Malkus, hun er skøn af åsyn, arm – med mere!
Hvis jeg var tyv, jeg ej dit skab, din skuffe brød;
langt heller, Malkus, jeg ekspeditricen skød!

Til en gammel gnavpot.

(III, 42)

Verden, du si'r, blir grå og trist i vor tidsalder,
og alt, der før var sjov, til kedsomhed forfalder.
Jeg tror, du dutter den din egen svaghed på,
for Verden grønnes, mens du gammel blir og grå.

Den indbildte syge.

(III, 99)

Skønt rask er du dog syg. Du vil ej være sund.
Frisk var du som en fisk, hvis du det trode kun.

Gravstikkeren.

(III, 122)

Gravstikker er Johan, og efter pi'r en gavstrik;
i begge fag han bru'r med flid sin lille gravstik.

Storhed i det små.

(III, 131)

Den mand er ej så stor, der frygter døden ej,
som den, der i sit liv kan holde middelvej.

Menighedens hyrder.
(III, 108)

Med rette præsterne med hyrdenavnet går –
det er jo hyrdens job at klippe sine får.

Den mediterende filosof.
(III, 144)

Han bedre selskab end sit eget ej kan ha,
er aldrig mindre slap, end når han slapper af.

To livssyn.

(III, 132)

Én himmelstormer er, og småting dybt foragter;
en anden agtelse og velstand eftertragter.
Den sidste lever bedst, skønt nummer ét er stor:
Måb ad den første, men gå i den sidstes spor!

Missionæren og sømanden.

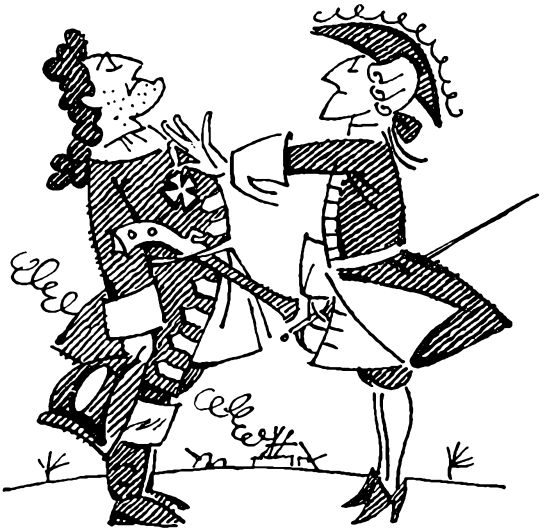
(IV, 3)

»O sømand! Verden fort mod død og dom henvanker!«
»Det rager mig en fjer; i morgen lettes anker!«

Forbuden frugt smager bedst.

(IV, 20)

At bryde lovens bud de flestes hjerter glæder,
og strengest paragraf man gladest overtræder.
Fik Doven-Lars tilhold om tre døgns søvn, han jo
røg ud af fjerene, før fanden trak i sko!
Hvis Lyve-Per man bød ej sandhed mer at sige,
af byens mænd han blev den mest pålidelige!
Hvad under, om hver lov blir næsten daglig brudt?
Der *er* jo da mest sjov ved det, som er forbudt.

Krigshelten.
(III, 116)

En krigens helt er en autoriseret røver,
som heldig alle slags forbrydelser udøver.

Den ubesejrede.
(IV, 36)

Hans vil erhverve ry som ubesejret kriger:
Når der gis tegn til kamp, han sagte bort sig sniger.

Om mig selv.

(IV, 68)

Bedrøvet selv, jeg tit gør mangen anden lystig,
får stæder til at le, skønt jeg er selv mistrøstig.
Jeg gør komedier, jeg skriver muntre kvad,
og tit jeg ved mit spil gør hele byen glad.
Mens folk ler overlydt af digte, jeg forfatter,
jeg sidder tavs og har ej del i deres latter.
Således går det til, min ven, at ene jeg,
som rører folk til smil, af smilet røres ej.

Frisøren, der blev finansminister.

(IV, 75)

Forhen var han frisør og klipped godtfolks hår.
Det var ej nok. Nu han af alle huden flår.

Råd til en nygift.

(IV, 131)

Din viv fortæller du historier, til du hæs er,
i sengen. Hvad skal hun dog med en forelæser?
Derfor er hun så kold. Men hør et råd, min ven:
Læs ikke mere højt, men brug din fyldepen!

Tedeum efter sejren.

(III, 117)

Når de har myrdet løs, en strøm af blod gydt ud,
har sejrherrerne for skik – at prise Gud!

Retfærdighed bør øves uden vrede.

(IV, 132)

Straf uden vrede! Thi ej for at hævne brøden,
men for at hindre den, er straffen jo fornøden.

Forføreren.

(IV, 140)

Frygtsommelige pi'r i huset du begræder.
Frugtsommelige gør du dem, som jo din sæd er!

Om Lindén, der døde af galdesten.

(IV, 174)

»Han er eunuk!«, sa' folk om afdøde Lindén.
Men nej. Han tværtimod kreperede af sten.

Gravskrift over Lene, der døde i barselseng.

(IV, 176)

Her ligger Lene, som i barselseng er død.
Hun faldt, den stakkel, for sin husbonds lansestød.

Sygdoms forskellige virkninger.

(IV, 179)

Mig magrer sygdom af; min læge gør den fed;
han lever nemlig højt på min gebræklighed.

Den sande helt.

(III, 133)

Af alle helte den er størst, som undertvinger
hver last og lidenskab, og dem til trældom bringer.

Til en ven, der opfordrer digteren til at skrive hyldestdigte.

(V, 1)

Du spør, hvi altid jeg opspyr så beske sange?
Du byder: »Stem din lut til æres-jubel-klange!«
For høj panegyrik har jeg vist ej talent –
dog, jeg vil prøve, hvad min åre er bevendt!

Hans Rudes levned og bedrifter.

(V, 5)

Han fødtes i halvfems som søn af gamle Rude.
Han døde nu i år. Her er historien ude.

Den store taler.

(V, 7)

Demosthenes i Nord man kalder ham med rette;
han gudbenådet er, en talekunstens jætte.
For alle talere han gælde kan som norm:
han mangler kun to ting: 1) indhold og 2) form.

Venskabsdyrkelse.

(V, 12)

Per sætter venskab højt, og mangt et venskab vinder;
han kommer sammen med mindst hundrede – veninder!

Gravskrift over disputøren Max.

(V, 44)

Her disputøren Max til sidste hvile stedt er,
berømt i livet som ekspert i kiv og trætter.
Han modbevistes let, overbevistes ej;
skønt slagen blev han ved sin mening, stærk og sejg.

Gravskrift over Chloris.

(V, 13)

Her hviler Chloris' støv. Hun datter var af Morten.
Hun levede som mø, indtil hun fyldte fjorten.
Så længe var hun kysk. Så gav hun løbepas
den skønne jomfrudom – og tog som amme plads.
I tyve vintre var som sådan højt hun skattet,
mens af diverse børn pligtskyldigst hun blev pattet.
Så blev hun gift. Se kun i Chloris jer i spejl,
I pi'r. Gå gradvis frem, så går I ikke fejl;
thi sådan skridt for skridt til vejrs at avancere,
det, piger, kaldes må en rigtig karrière!

Den, der sover, synder ikke.

(V, 14)

Hans vogter nidkært om sin frelses himmel-skat:
For ej at gøre synd, han snorker dag og nat.

Digteren anbefaler sin ven en tjenestepige.

(V, 15)

En tro hushjælp er Lis, lidt melankolsk og stille,
med hvem ved aftenstid du so i hul kan spille.

Nytårshilsen til en kvaksalver.

(V, 28)

O sygdomstvinger! Du, farsots og svindsots hinder!
Du pestilensers skræk! Du svagheds overvinder!
Du mave-mildner! Ja, du store vinde-gud,
du, på hvis nik hver vind ad porten brøler ud!
Godt, heldigt nytår! Gid småpokker, difteritis,
tuberkulose, kræft og tarmslyng, meningitis
i byen rase må. Gid folk må brække ben,
lår, arme, kranier, og få alverdens mén!
Gid dig til gavn vort land må få så mange syger,
som markerne har aks og juli måned byger!
Gid du end mange år må holde folk for nar
og myrde dem – imod et værdigt honorar!

Dr. Mehd har på én dag kureret tre patienter.

(V, 31)

Tre syge raske blev på doktor Mehds klinik
blot ved naturens hjælp og hver isærs fysik!

Skrædderen som dommer.

(V, 34)

At skræd'ren dommer blev, mig glæder. Nu han lapper
den mølædte justits som før mølædte kapper.

Bryllupskantate.

(V, 20)

Den grimme Anna og den firs år gamle Peter
har giftet sig. (De hver har bunker af moneter.)
Besjælede de er af kærlighedens ånd,
forenede kun, kun, kun, kun ved elskovs bånd.

Ærbødig lykønskning til nogle nylig dekorerede ynglinge.

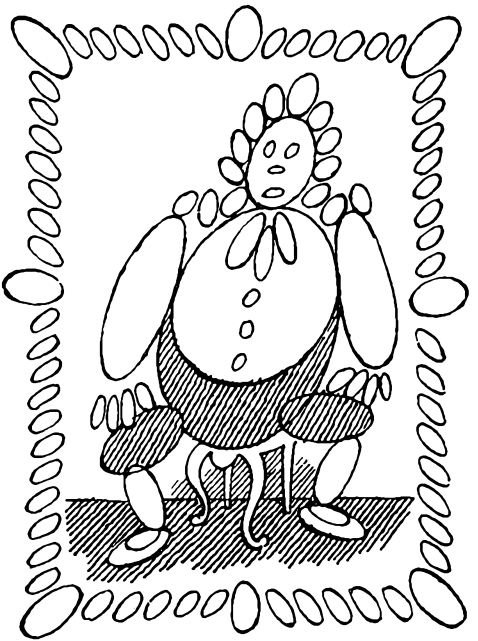
(V, 22)

Som kalve er I alt så langt på ærens vej.
Hvad tør man håbe ej, når I blir voksent kvæg?

Nytårshilsen til en rektor.

(V, 26)

Hil dig, gymnasiets højlærde, vise kejser!
Højt i Minervas borg du på din trone knejser.
Hil dig! Tredobbelt hil!!! Gid du må blive ved
endnu i mange år at knappe bukser ned;
thi skolen under din regering Stoa ligner.
Så længe lærdoms frugt – iblandet ørefigner –
du gavmild deler ud, Apollos borg består;
ej grumhed, barbari og vold den nederslår!

Lovsang til og karakteristik af en vidt berømt mæcen.

(V, 48)

nul nul, nul nul, nul nul; nul nul, nul nul, nul nul.
nul nul, nul nul, nul nul; nul nul, nul nul, nul nul.

Lykønskning til en nyudnævnt sagfører.

(V, 27)

Til lykke med din ny bestalling. Hvilken hæder!
At et så rart geni ej skjules kan, mig glæder!
Gak i din formands spor: sæt ondt imellem mænd,
forøg retssagers tal – kort: del og hersk, min ven!

Til borgmesteren, der netop havde overstået en alvorlig sygdom.

(V, 37)

Vi gratulerer dig til din genvundne helse!
Da du for døden lå, bad alle for din frelse.
Grund havde vi dertil. Vi alle bange var,
din efterfølger blev en endnu større nar!

Gravskrift over en lærd mand.

(V, 38)

Stands, vandringsmand, thi her du ser en lærd mand ligge!
Fysikkens teori han havde lært til prikke.
(Men med hans kone var det en lidt anden sag:
hun havde mere for fysikkens praksis smag.)

Ågerkarlens testamente.

(V, 40)

Santalmissionen får hver klink, når han er død;
han gir Vorherre alt, hvad han fra Næsten snød.

Sørens kone.

(V, 41)

En mark, der af sig selv, usået, korn kan yde,
må kaldes ideel, foruden plet og lyde.
En sådan ros, min ven, må og din kone ha,
som blev med barn, endskønt du selv var hjemmefra.

Kompliment til hustruer.

(V, 43)

Som markens liljer er, min Olus, vore kvinder:
De syr ej, spinder ej, og dog de føden finder!

Til en digterkollega.

(VI, 6)

Skønt jeg bedrøvet er, jeg skriver muntre sange.
Du har et lyst humør, din lyre dystre klange.
For mig er poesi præcis det samme som
for dig: en medicin til sindets lægedom.

Mesalliancer.

(VI, 8)

Tit med en borgertøs sig gifter fornem junker,
skønt pigen ejer kun ét fortrin, nemlig grunker.
De handler ret. Den mark, der ikke giver stort
udbytte af sig selv, man gøder jo med l...!

Religionsstridigheder.

(VI, 33)

Til Dommedag vil folk om trosproblemer kives,
skønt troen selv kun i et fåtals hjerter trives.

Justitsministeren.

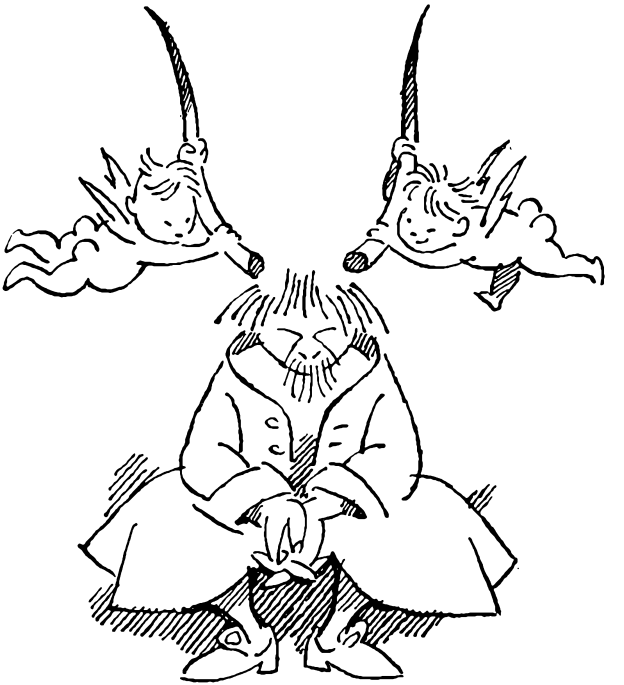
(VI, 22)

Du skænder på den ny justitsministers ære?
Lad vær' med det. Han er, som sådan én skal være.
Du siger, man sku' tro, at manden var født blind? –
Han har jo bare lånt Justitias øjen-bind!

Hvorfor jeg ikke gifter mig.

(VI, 18)

Du spørger mig, hvorfor jeg ej vil giftes? – Kære,
jeg er min egen mand; vil ingen andens være.

Råd til en ven, der vil giftes.

(VI, 50)

Lån falkens skarpe blik, når du en viv dig tager.
Vær som en muldvarp blind, hver gang hun dig bedrager.

Talekunst.

(VII, 11)

Den første rhetor, det var slangen udi Eden;
tvetunget end sig snor al talekunst herneden.

Den elskendes klage.

(VI, 38)

Lenore, pin mig ej, som elsker dig så såre.
Husk, livet skæmmer dig; de bløde træk blir hårde.
Hvi trække tiden ud? Dig alder tvinger snart
at vige pladsen. Lev – og gør det i en fart!

Til de hængehoveder, der forveksler mavesurhed med fromhed.

(VI, 55)

Sindsro og munterhed er ikke fromheds fjender.
Langt snarere de os om Guds algodhed minder.

Piger falder snarere for prosa end for vers.

(VI, 57)

Den smukke Lene du bestormer vildt med oder.
Johan mer snedig er i valget af metoder;
thi piger snarere med simpel prosa tas
end med gevaltig stil og metrisk flitterstads.

Gravskrift over Frans Skot.

(VI, 56)

HER HVILER BLOT
FRANS SKOT.

RAPPE RIM er sat med Monotype Bembo og trykt i Langkjærs Bogtrykkeri, København. Klicheerne er fra Eigil Hansens Reproduktionsanstalt. Papiret: Specialtryk 4203 fra De forenede Papirfabrikker. Oplaget er 2600 eksemplarer, hvoraf 1000 eksemplarer bringes til salg i boghandelen.